

Västra Strö

På den skånska slätten en halvmil nordväst om Eslöv finns Strö-monumentet. Det består av två runstenar och fem resta stenar utan inskrift. Monumentet syns på långt håll i det flacka landskapet. Till fornlämningen hör också två låga delvis skadade högar, som inte är lika lätta att upptäcka. Runinskrifterna kan dateras till omkr. 1000.

Runor

ᚱᚰᚰᚰᚰ : ᚱᚰᚰ : ᚰᚰᚰᚰᚰ : ᚰᚰᚰᚰᚰ : ᚰᚰᚰᚰᚰ : ᚰᚰᚰᚰᚰ : ᚰᚰᚰᚰᚰ :
ᚰᚰᚰᚰᚰᚰ : ᚰᚰᚰᚰ : ᚰᚰᚰᚰ : ᚰᚰᚰᚰᚰ : ᚰᚰᚰᚰᚰ : ᚰᚰᚰᚰᚰᚰ : ᚰᚰᚰᚰᚰᚰ :

Translitterering

fapir : lit : hukua : runar : þisi : uftir : osur : brupur : sin :
is : nur : uarþ : tuþr : i : uikiku :

Normalisering

Faðir let haggva runar þæssi æftir Assur, bropur sin, es norr varð dœðr i vikingu.

Översättning

Fader lät hugga dessa runor efter Assur, sin broder. Han dog norrut i viking.

Runor

ᚱᚰᚰᚰᚰ : ᚱᚰᚰ : ᚰᚰᚰᚰᚰ : ᚰᚰᚰᚰᚰ : ᚰᚰᚰᚰᚰ : ᚰᚰᚰᚰᚰ : ᚰᚰᚰᚰᚰᚰ :
ᚰᚰᚰᚰᚰᚰ : ᚰᚰᚰᚰᚰᚰ : ᚰᚰᚰᚰᚰᚰ : ᚰᚰᚰᚰᚰᚰ :

Translitterering

fapir : lit : hukua : stin : þansi : uftir : biurn : is : skib : ati :
miþ : anum :

Normalisering

Faðir let haggva sten þænsi æftir Biorn, es skip atti með hanum.

Översättning

Fader lät hugga denna sten efter Björn. Han ägde skepp med honom.

Publicerad: Danmarks Runeindskrifter nr 334-335.

Båda stenarna är resta över av samma person Fader. Fader användes under vikingatiden som mansnamn och säger här ingenting om släktskap. Om Assur berättas att han dött norrut "i viking", alltså på vikingafärd. Att en runinskrift berättar att en person avlidit under sina resor är ganska vanligt, men att det uttryckligen sägs att det varit fråga om ett vikingatåg finns det ytterligare bara ett par exempel på.

Att Assur dött norrut betyder att han inte kan vara begravd på platsen. Hur det är med Björn kan vi heller inte veta. År 1903 grävde arkeologen C. Wibling ut en mindre upphöjning mellan runstenarna. Han hittade då bland annat ett betydande kollager men inga spår begravda människor. Några forskare räknar med att Strö-monumentet över huvudtaget inte innehåller några gravar utan är en s.k. kenotaf, en "gravanläggning" över någon som begravts på annan plats.

På den mindre stenen står anum i stället för hanum, alltså utan h i början. Detta språkdrag förekommer även på ett par andra skånska runstenar samt i medeltida handskrifter från Skåne. Det är därför inte omöjligt att den vikingatida skånskan haft bortfall av h i början på ord på samma sätt som nutida dialekter i Roslagen. Att utelämna n framför vissa konsonanter bland annat k är ett vanligt drag i vikingatida inskrifter. Så är fallet i ordet uikiku 'viking'. Ristaren använder en äldre form av m-runan med cirkelformad bistav.

På baksidan av den mindre stenen finns en bild av en ansikte. Sådana ansiktsbilder finns på ett drygt tiotal runstenar i Sörmland, Skåne och Danmark. De har tolkats på flera olika sätt. Man har bland annat uppfattat dem som en skräckmasker som skulle skydda runmonumenten mot våldsverkare. Ett annat förslag är att masken skulle markera något slags grad eller rang, kanske i militära sammanhang. I den fornisländska litteraturen kallas Oden ibland för Grimr, 'den maskförsedde' (jfr ordet

VÄLJ RUNSTEN:

Välj en länk

VÄLJ LANDSKAP:

Välj en länk

Den större stenen som rests till minne av Assur.
Foto: Bengt A Lundberg

Den mindre stenen som rests till minne av Björn.
Foto: Bengt A Lundberg

Foto: Marco Bianchi, Uppsala universitet

grimma). Man har därför gärna velat förknippa ansiktsmaskerna med denne krigsgud.

Redan 1628 trycktes en liten skrift på latin om Strö-stenarna. Författare var den kände danske runforskaren Ole Worm. I titeln förekommer också namnet Tulshøi. Tulleshögen eller Tullestenarna är också vad man på orten kallat platsen in i vår egen tid. Förleden är kanske ett mansnamn Tulle eller Tulir. Det närlägnade Tullebo har fått sitt namn efter fornlämningen.

Se även:

[Översätta runor](#) - Om translitterering, normalisering och översättning av runor.

[FMIS Fornsök](#) - Läs mer om runstenarna i Fornsök.

Till Skåne och Blekinge

Strömonumentet avbildat sommaren 1876 av Magnus Petersen.

Foto: Annika Nordlöf

Riksantikvarieämbetet Telefon: 08
-5191 8000 **Här finns vi**
E-post:

Så hittar du dit:

Klicka på länken nedan till Eniros karttjänst.

Eniro.se

Tillgänglighet:

Det går att komma fram till runstensmonumentet med rullstol, men man måste ta sig över en några decimeter hög gräsbevuxen vall innan man kan rulla vidare över en någorlunda jämn men gräsbevuxen upptrampad väg.

riksant@raa.se Webbredaktionen: redaktionen@raa.se | [Om webbplatsen](#)